

Fugt og skimmel i nye byggematerialer er ved at blive almindeligt

Af Jørgen Bech-Andersen, rådg. mikrobiolog, Hussvamp Laboratoriet

Vi kan nok ikke undgå, at der kommer skimmel og svamp i en ældre ejendom med en problematisk konstruktion, eller med nye tætte vinduer, der giver forhøjet luftfugtighed og kondens på kuldebroer. Men at der er skimmel og svamp i de byggematerialer, vi opfører huset af, det er en katastrofe.

Vi har haft en lang række sager med private huse, skoler og institutioner, hvor vi har måttet kondemnere bygningerne, inden de blev taget i brug på grund af fugt og skimmel.

Årsagen er dels, at mange byggematerialer i modsætning til tidligere nu er af organisk natur, og dels at der sløses med overdækning under transport og opbevaring.

Byggematerialer.

Gipsplader

Gipsplader er lavet af gips som navnet siger, men gipsen er blandet op med stivelse som bindemiddel. Under kraftigt pres forklister stivelsen, herefter lægges yderligt pap på begge sider. Det materiale er meget sårbart overfor fugt, og der vil ved temperaturer over 10-15° C hurtigt forekomme skimmelvækst. Vi har ofte set, at pladerne bliver sat op, og skyndsomt malet, så de sorte plamager ikke kan ses, men skimmelen bliver ikke dræbt ved at blive overmalet. Samtidig sidder skimmelen på bagsiden, hvor den kan fortsætte vækst og produktion af ildelugtende flygtige organiske forbindelser de såkaldte VOCer, der netop giver indeklimaproblemer. For at det skal blive et sundt hus er der nødvendigt at nedtage de skadede gipsplader og erstatte dem med nye tørre.

Træ

Vi ser ofte, at brædder indpakket i plast har ligget under sådanne forhold, at der kan dannes kondens på plasten, og at træet derfor er fuldstændigt sort af skimmel. Limtræ, finer og spånplader er lige så modtagelige for fugt og skimmel, og det hele må ofte kasseres. Tagspær, og lægter, der har ligget i mudder, ser vi også sat op, her har vi dog i nogle tilfælde kunnet rense dem i Klorin eller Hysan.

Jørgen Bech-Andersen, mikrobiolog, M. Sc. Cand. hort. Landbohøjskolen 1958. Mikrobiolog, University of Wisconsin 1968. Lektor ved Landbohøjskolen 1968-74. Laboratorieleder, Mikrobiologisk laboratorium/Teknologisk Institut 1974-87. Selvstændig rådgivende mikrobiolog og leder af Hussvamp Laboratoriet 1987.

Masonitplader

Masonitplader der ofte anvendes som undertage, er også af organisk oprindelse, idet de består af træfibre med en meget stor overflade, de angribes derfor endnu lettere af skimmel ved opfugtning.

Isolationsmateriale

Glas- og Rockwool er uorganiske materialer, der ikke kan angribes af skimmel, men er de opbevaret, så de er fyldt med støv og mudder, vil de hurtigt blive angrebet af skimmel.

Tørkekæde

I levnedsmiddellindustrien opererer de med kølekæder, hvor mange varer skal holdes på temperaturer på under fx 5° C eller dybfrost, der skal holdes på temperaturer på under -28° C. Det kan og skal kunne lade sig gøre. I byggeindustrien er det nødvendigt, at lave en "tørkekæde", hvor materialerne skal være tørre fra leverandørens side, og stedse under transport og oplagring skal holdes tørt.

Det er vigtigt på byggepladsen, at lave telte eller skure, der kan holde fugt ude, så de kostbare materialer ikke ødelægges, før de sættes op inde i bygningerne.

I bygningen

Vi har i mange tilfælde måtte fjerne de nævnte byggematerialer fra nybyggeri, fordi de er blevet anvendt i skimlet tilstand. Det må fastslås, at hvis byggematerialerne ved et uheld er blevet skimlet skal de kasseres.

I andre tilfælde er der indsat sunde byggematerialer, der bliver opfugtet af nystøbt beton eller der kan opstå skader, hvor sne, regn eller tåge kan opfugte materialerne. Kondens kan også forekomme, hvis man fx forsøger at tørre fugtige lokaler ud med varm luft, her vil den fugtige varme luft kondensere på de kolde byggematerialer, med skimmelangreb til følge. Det er vigtigt at fjerne fugten med en kondenser, så fugten trækkes ud af bygningen.

Kraftig isolation.

Ved renovering forlanges i dag, at der isoleres kraftigere, det efterlader områder i fx

i kip ved en meget lavere temperatur end tidligere, og når fugtig luft fra beboelsen trænger op, er der nu meget større risiko for kondensdannelse på den kolde konstruktion, det vil sige, at spær, lægter og tagbrædder evt. masonitundertag bliver opfugtet og angrebet af skimmel, det er vigtigt, at øge ventilationen og at evt. lemme mellem beboelse og kip tættes hermetisk.

Oplysning om fugt og skimmel

Vi er ofte ude for, at håndværkere og arkitekter ikke kan se, at fugt og skimmel er et problem. Der bliver sagt, at materialerne nok tørre, og at de sorte skjolder på byggematerialerne bare er lidt jordslåethed og at det slet ikke er et problem. Vi må fastslå at organiske byggematerialer skal være tørre og holdes tørre, og at skimmel på byggematerialer kan gøre boliger, skoler kontorer o.s.v. ubeboelige.

Billede 1. Rod, fugt og skimmel på byggepladsen giver dårligt byggeri.

Billede 2. Byggematerialer, der ligger frit ude i regnen, kan ikke anvendes og bør kasseres.

	ENTREPRISE A/S VVS- OG HOVEDENTREPRENØRER	
38 10 42 66		
Se mere på:		
www.cg-entreprise.dk		
		

<ul style="list-style-type: none">• Andels- og ejerforeninger• Facader – vinduer• Trappeopgange• Vandskader	 Malerfirmaet A. Diaz www.adias.dk
www.adias.dk	
Tlf. 3555 3284	
Fax. 3331 3284	
 GARANTI PÅ KVALITET	